

Търново, да дира пари между роднини, родители и познати търговци. Две години Иларионъ се бавилъ въ България и, като не намѣрилъ пари за Русия, върналъ се презъ 1843 година въ Цариградъ.

Еленски и други първенци се застѫпили за Илариона предъ гръцкия патриархъ да го приеме за ученикъ въ висшето духовно училище въ Цариградското предградно село *Куру-чешме*. Въ това училище Иларионъ свършилъ съ отлиение богословскитѣ науки, та можелъ да стане архимандритъ и владика.

Като свършилъ образоването си, Иларионъ отишълъ въ Атина, простиълъ се съ другаритѣ си българи и написалъ следното увѣрение: „Обещавамъ се и се задължавамъ да помня винаги „славяно-българското дружество“ и да работя за неговите цели — възраждане и просвѣта на българския народъ — съ чиста съвѣсть, разумъ и ревностъ“ — подписалъ *Иларионъ Михайловски* (24/VII 1847).

Среща на Илариона съ Неофита Бозвели.

Иларионъ, като се завърналъ отъ Атина въ Цариградъ, постѫпилъ секретарь въ патриаршията. Покрай службата си той у дома си почналъ да превежда и пише книги за просвѣта на българитѣ. За учуудване е, че Иларионъ, макаръ да училъ все въ гръцки училища, самъ се образовалъ така, че можалъ да съчинява правилно, чисто и ясно на народния езикъ, както никой отъ неговите връстници, дори и онѣзи, които свършили светогорскитѣ български училища въ Хилендаръ и Зографъ. Другитѣ пишатъ по църковно или славяно-българско, руско и сръбско писмо, а Иларионъ пише винаги чисто и разбрано български. Това много се харесало на цариградскитѣ български търговци.

Иларионъ и Неофитъ Бозвели се срещнали и запознали въ Цариградъ. Неофитъ билъ по-старъ отъ Илариона 32 години. Неофитъ много отдавна взелъ